

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

38. Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

conuitia diuertere, in quibus se multò plus valere norunt quàm in argumentis. De Primatu Petri ex Scripturis Euangelicis perspicuè & copiosè demonstrato, vide operis nostri de Princip. fidei Doctrinal, lib. 6.

22. *Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit.*

Versionis
nouitas af-
fectata.

VANUS Erasmus, & post eum Beza, vertunt hic, *Qui sustinuerit*: & Marc. 13. vbi vulgatus interpretes vertit, *Qui sustinuerit*. illi vertunt, *Qui perseuerauerit*, quum in Græco textu utrobique idem sit verbum, ὁ ὑπομείνας: videlicet vt vulgaram versionē quasi Ioannes ad oppositū quoquo modo reprehenderent. Nam Beza ad Matth. cap. 24. ver. 13. vbi eadem sentētia hic repetitur, versionem vulgatā (quam ipse sequutus est Marc. 1.) apertè reprehendit, dicens non ὑπομείνειν, sed ἀν-
αξίτητον perseverandi virtutem significare. In quo lectoris imperitia turpiter abutitur. Ipsa enim lexica græca pluribus exemplis docent ὑπομείνειν non minus propriè & frequenter perseverantiam, significare quàm patientiam.

38. *Qui non accipit crucem suam & sequitur me, non est me dignus.*

Versionis
Beziana
ineptia.

THeodorus Beza circa horum verborum receptissimam versionem, omnes hactenus interpretes corrigit, & nodum in scirpo quaerit, vt aliquid in Catholica disciplina arrodat. Illud, *Qui sequitur me*, ἀνοδὸν δὲ ὀπίσσω μὲν, vertit, *Qui sequitur me à tergo*. Et causam addit. Sic (inquit) interpretatus sum, quia quum non satisfecerit Evangelista verbum ἀνοδὸν δὲ sequi, sed addendum aliquid præterea iudicavit, hoc quoque putavi-
mus necessariò exprimendum, quod à vetere interprete & ab Erasmo fuit neglectum. Multi enim se Christum sequi dicunt, quum illi soli sequantur qui à tergo sequuntur, id est, qui illum verbo suo præeuntem possunt ostendere. Quare qui Deum colunt cultu à se excogitato, intelligant sese non sequi Christum, sed illi præire velle. Hæc ille, varios religiosorū in Ecclesia Catholica ordines, aut etiam mortificationes voluntarias taxans, quasi cultus priuatim excogitatos; nullum autem Dei cultum probans, nisi qui in verbo Dei scripto expressè mandetur: hoc enim est, *Christum verbo suo præeuntem posse ostendere*. Solent enim hæretici ex industria pestifera sua venena obscurius potrigere, vt à suis quidem optimè intelligantur, ab ortho-
doxis

Hæretico-
rum con-
suetudo.

doxis verò non ita facile deprehendantur. Sed vulgatæ ver-
sionis emendatio, quam ille tam necessariam putat, planè ri-
dicula est. Primum quia qui alium sequitur, non nisi à tergo
eum sequi intelligi potest. Deinde quia græcum illud *ὀπίω*
non significat propriè à tergo, sed post seu retrò, quomodo-
cumque id fiat, vt Matth. 16. *Qui vult venire post me, abneget*
semetipsum: ὀπίω μὲν. Vbi ipse Beza non aliter vertit: & Lucæ
9. vbi eadem verba tum Græcè tum Latinè habentur, Beza
vertit, *Si quis vult me sequi*, prorsus omittens illud, *retrò me*,
vel *post me*, sicut hoc loco noster interpres facit, eo quòd
facile aduertit, *venire post Christum*, vel *sequi Christum*, pe-
nitius idem valere. Ita quam aliis impingit culpam, patrauit
ipse. Denique non *ὀπίω*, sed *ὀπίω* apud Græcos à tergo si-
gnificat, sicuti de muliere hæmorrhøissa Matth. 9. *Veniens*
retrò, & à tergo, ἠψοῦσα ὀπίω, tetigit simbriam vestimen-
ti. Rursum Marc. 5. *ἔλθοσα ὀπίω, Venit in turba retrò, vbi*
Beza vertit, *Venit in turba à tergo.* His quippe in locis quia
de locali situ & propriè Scriptura loquitur, sicuti & Matth.
15. de muliere Chananæa, *Clamat post nos, ὀπίω ἡμῶν*, ver-
bum *ὀπίω* locum habet, quod retrò & à tergo significat.
Sed in loco præsentis aliisque supra annotatis, quia non de
locali situ aut motu, sed metaphoricè Scriptura loquitur, &
de sequela affectuum & morum, non nisi ridiculè diceretur.
Qui non accipit crucem suam & sequitur me à tergo, quod
vulgatus interpres, & ipse Erasmus vtcumque nouitatis cu-
pidissimus, propterea dicere noluerunt.

Iam verò *sequi Christum præeunte verbo*, cõmentum Bezae
est, absque Dei verbo: vbi nõ videt cæcus hæreticus, quod in
rota Ecclesia audet reprehedere, in eo seipsum peccare. Nul-
lum enim Dei verbũ profert aut proferre potest, quo probe-
tur eos Christũ non sequi, nisi qui iuxta verbũ Dei scriptum
Christum sequuntur. Sed nec religiosorũ ordines, nec volun-
tariæ fidelium mortificationes, cultus sunt à seipsis excogitati:
sed vel ab Ecclesiæ supremo Pastore, vel à propriis cuiusque
pastoribus vbi Christiana disciplina rectè seruatur, quos au-
dire, & quibus obedire Dei verbũ nos iubet, expressè appro-
bati. Cæterum quid sit hoc loco Christum sequi, & tollere
vnumquemque crucem suã post Christum, pulchrè explicat
D. Basilius in Regulis fusiùs disputatis. *Vt Christum (inquit)*
sequamur, prius oportet nos ipsos abnegare. Nihil autem
est aliud sui ipsius abnegatio, nisi summa rerum omnium
vita superioris obliuio, atque à sui ipsius voluptatibus recessio.

Beza cõmẽ
mittit
quòd in as
ly, culpato

Sequi Chrẽ
stũ iuxta
scripturã
verbũ.

Ad inter-
rogã.
Christum
sequi quid.

Moral. in In quem etiam sensum Gregorius. *Semetipsum abnegat, qui*
Iob lib. 33. calcato typho superbie, ante Dei oculos esse se à se alienum de-
cap. 8. monstrat. Beza autem cum suis Christum nullo modo le-
 quit, his verbis docet Augustinus: *Christum non sequitur, qui*
non secundum veram fidem & disciplinam Catholicam Chri-
stianus est. De serm. Domini in monte lib. 1. cap. 9 Vide Leo-
 nem Magnum sermone 9. de Quadragesima.

IN MATTHÆI CAP. XI.

22. *Si in Tyro & Sidone factæ essent virtutes qua-*
factæ sunt in vobis, oim in cilicio & cinere
pœnitentiam egissent.

CALVINVS hoc loco quia pro contingentia re-
 rum & humanarum actionum libertate (quam ille
 tollere vult, posita fatali quadam actionum nostra-
 rum necessitate, propter inevitabilem Dei de sin-
 gulis tum providentiam tum prædeterminationem infallibilem)
 hæc verba facere videbat, legitimum eorum & germanum
 sensum pervertit, ad alias considerationes animum lectoris
 auocans. *Christus, inquit, nõ disputat quid præiderit Deus fu-*
turum de ijs vel illis, sed quid facturi fuerant alteri, quatenus
ex re ipsa percipi poterat, & ad communem humana mentis ca-
Ver. 23. prum sermonem accommodat. Hæc ille. Similiter infra verba
 Christi de ciuitate Sodomis, eodem modo pervertit. *Humano*
(inquit) more Christus loquitur: non autem ex caelesti adyco pro-
fert quid præiderit futurum, si Sodomis Prophetam aliquem
Christi ver- mississet. Hæc ille. Sed hoc nihil aliud est quam verba Chri-
 ba menda- sti mendacij arguere: vult enim quod Christus futurum di-
 cy arguit- sciret dixerat, si miracula in vno & prædicatio in altero loco
 Caluinus. facta fuisset, hoc reuera non futurum fuisse: nec Christum
 hoc præuississe, sed quod possibiliter & fortè futurum erat,
 humano more coniecisse. Quo semel posito, & illud quoque
 quod Christus subiecit de grauiori pœna & condemnatione
 in die iudicij ciuitatum istarum quam Tyri & Sidonis aut
 Sodomorum, secundum Caluinum inane terribilamentum
 erit, quia non de eo quod futurum erat præuidit, sed huma-
 no more quantum rei indignitas postulare videbatur, Chri-
 stus loquutus est. Quare hæc relicta apertissima verbi Dei
 corruptela, quæ ex his Christi verbis veræ ac solidæ theolo-
 giæ